

## Тест спецификациясы

**1. Тест тақырыбы:** «Оқыту әдістемесі, ҚР заңнамасын және нормативтік құқықтық актілерді білу» блогы бойынша мемлекеттік білім беру ұйымдарының Әдістемелік кабинеттердің (орталықтардың) әдіскерлері, бөлім (бөлімше, сектор, бөлім) басшылары (меңгерушілері) Мектепке дейінгі ұйымдардың және мектептердің, лицейлер мен гимназиялардың мектепалды сыныптарының педагогтері үшін: «Бейіні бойынша әдістемелерді білу, мектепке дейінгі педагогика және психология», Бастауыш білім беру, негізгі орта және жалпы орта білім беру педагогтері үшін: «Оқыту әдістемесі», Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары үшін «Оқыту әдістемесі», әдіскерлері үшін арналған тест.

**2. Мақсаты:** Тест білім беру ұйымдарының Әдістемелік кабинеттердің (орталықтардың) әдіскерлері, бөлім (бөлімше, сектор, бөлім) басшылары (меңгерушілері) үшін әзірленген.

**3. Міндеті:** Білім беру ұйымдарының Әдістемелік кабинеттердің (орталықтардың) әдіскерлері, бөлім (бөлімше, сектор, бөлім) басшылары (меңгерушілері) үшін кәсіби құзыреттілік деңгейін анықтау.

**4. Мазмұны:** Тест ұсынылған төрт жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдайтын 50 тапсырмадан тұрады. «Педагогика, оқыту әдістемесі», «Білім туралы», «Педагог мәртебесі туралы», «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Қазақстан Республикасының Заңдары негізінде құрастырылған тапсырмалар енгізілген.

Тест тапсырмалары 3 қиындық деңгейінен тұрады:

Бірінші деңгей (А) – 18 тапсырма

Екінші деңгей (В) – 24 тапсырма

Үшінші деңгей (С) – 8 тапсырма

| №  | Тақырыбы                                                         | №  | Тақырыпша                                                                     | Қиындық деңгейі | Тапсырма формасы | Тапсырма саны |
|----|------------------------------------------------------------------|----|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------|---------------|
| 01 | Мектепке дейінгі балаларды тәрбиелеу және дамыту бағыттары (ДОШ) | 01 | Мектепке дейінгі ұйым педагогі: маман және тұлға                              |                 |                  |               |
|    |                                                                  | 02 | Сәби шақтағы балалардың негізгі даму ерекшеліктері және әлеуметтенуі(1-3 жас) |                 |                  |               |
|    |                                                                  | 03 | Мектеп жасына дейінгі балалардың дене тәрбиесі                                |                 |                  |               |
|    |                                                                  | 04 | Мектеп жасына дейінгі балалардың зияткерлік (сенсорлық) тәрбиесі              |                 |                  |               |
|    |                                                                  | 05 | Мектеп жасына дейінгі балалардың еңбек тәрбиесі                               |                 |                  |               |
|    |                                                                  | 06 | Мектеп жасына дейінгі балалардың эстетикалық тәрбиесі                         |                 |                  |               |
|    |                                                                  | 07 | Мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік тәрбиесі                        |                 |                  |               |
|    |                                                                  | 08 | Баланы мектепке даярлау                                                       |                 |                  |               |
|    |                                                                  | 09 | Балабақша мен отбасының өзара әрекеттестігі                                   |                 |                  |               |
|    |                                                                  | 10 | Мектепке дейінгі ұйымдарда заттық – кеңістіктік                               |                 |                  |               |

|    |                                                               |    |                                                                                                                                                                 |
|----|---------------------------------------------------------------|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                               |    | дамытушы ортаны<br>ұйымдастыру                                                                                                                                  |
|    |                                                               | 11 | Ойын әрекеті және оны<br>ұйымдастыру әдістемесі                                                                                                                 |
| 02 | Балалардың<br>психологиялық<br>даму<br>Ерекшеліктері<br>(ДОШ) | 12 | Мектеп жасына дейінгі<br>балалардың түйсік, қабылдау,<br>ес, ойлау, сөйлеу, қиялдау<br>процестерінің даму<br>ерекшеліктері                                      |
|    |                                                               | 13 | Мектеп жасына дейінгі<br>балалардың зейін,<br>эмоциясының, сезім, ерік-<br>жігерінің даму ерекшеліктері                                                         |
| 03 | Мектеп дейінгі<br>тәрбие мен<br>оқытудың<br>әдістемесі (ДОШ)  | 14 | Мектеп жасына дейінгі<br>балалардың сөйлеудің<br>дыбыстық мәдениетін, сөздік<br>қорды, тілдің грамматикалық<br>құрылымын қалыптастыру.<br>Сауат ашу әдістемесі. |
|    |                                                               | 15 | Мектеп жасына дейінгі<br>байланыстырып сөйлеуін<br>қалыптастыру және көркем<br>әдебиетпен таныстыру<br>әдістемесі.                                              |
|    |                                                               | 16 | Мектеп жасына дейінгі<br>балалардың жиын, сан,<br>геометриялық фигуралар<br>туралы түсініктерін<br>қалыптастыру әдістемесі                                      |
|    |                                                               | 17 | Мектеп жасына дейінгі<br>балаларға уақыт пен кеңістік<br>және салмақ туралы<br>түсініктерін қалыптастыру                                                        |
|    |                                                               | 18 | Мектеп жасына дейінгі<br>балаларды қоршаған ортамен<br>таныстыру әдістемесі                                                                                     |
|    |                                                               | 19 | Мектеп жасына дейінгі<br>балаларға сурет салу және<br>мүсіндеуді үйрету әдістемесі                                                                              |
|    |                                                               | 20 | Мектеп жасына дейінгі<br>балаларға құрастыру, жапсыру<br>іс-әрекеттерін үйрету<br>әдістемесі                                                                    |
|    |                                                               |    |                                                                                                                                                                 |
| 01 | Тәрбие әдістемесі<br>(СО)                                     | 01 | Тәрбие әдістері                                                                                                                                                 |
|    |                                                               | 02 | Тәрбие процесінің<br>принциптері, негізгі<br>бағыттары                                                                                                          |
| 02 | Оқыту процесі<br>(СО)                                         | 03 | Оқу процесінің принциптері                                                                                                                                      |
|    |                                                               | 04 | Оқыту әдістері мен<br>формалары                                                                                                                                 |
| 03 |                                                               | 05 | Сабакқа дайындық,                                                                                                                                               |

|    |                                                                                       |    |                                                                                         |   |    |    |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------|----|-----------------------------------------------------------------------------------------|---|----|----|
|    | Оқу процесін басқару және ұйымдастыру (СО)                                            |    | педагогикалық талдау және оқу процесінің рефлексиясы                                    |   |    |    |
|    |                                                                                       | 06 | Мұғалімнің инновациялық қызметі                                                         |   |    |    |
| 04 | Оқыту мен оқытудағы жаңа тәсілдер (СО)                                                | 07 | Тиімді оқыту және танымдық даму                                                         |   |    |    |
|    |                                                                                       | 08 | Сыныптағы диалогтың маңыздылығы. Сұрақтар қою                                           |   |    |    |
|    |                                                                                       | 09 | Оқыту мен оқытудағы жаңа тәсілдерді ескере отырып сабақтарды жоспарлау                  |   |    |    |
|    |                                                                                       |    |                                                                                         |   |    |    |
| 05 | Оқу жетістіктерін бағалау (СО)                                                        | 10 | Оқыту үшін бағалау және оқуды бағалау. Кері байланыс                                    |   |    |    |
| 06 | Зерттеу тәжірибесі (СО)                                                               | 11 | Сабақты зерттеу мен тәжірбиені зерттеудің тәсілдері мен стратегиялары                   |   |    |    |
| 01 | «Оқыту әдістемесі» (ТИПО)                                                             | 01 | Оқыту процесі түсінігі мен мәні.                                                        |   |    |    |
|    |                                                                                       | 02 | Оқыту заңдылықтары мен принциптері                                                      |   |    |    |
|    |                                                                                       | 03 | Білім беру мазмұны туралы ұғым. Білім беру мазмұнын анықтайтын құжаттар.                |   |    |    |
|    |                                                                                       | 04 | Оқыту әдістері туралы ұғым, олардың жіктелуі.                                           |   |    |    |
|    |                                                                                       | 05 | Оқыту түрлері мен формалары. Сабақтың типтері мен құрылымы. Сабаққа қойылатын талаптар. |   |    |    |
|    |                                                                                       | 06 | Оқыту процесіндегі бақылау. Білімді бақылаудың әдістері мен түрлері.                    |   |    |    |
| 01 | «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңы                                         | 01 | Қазақстан Республикасындағы білім беру жүйесі                                           | A | 12 | 5  |
|    |                                                                                       | 02 | Білім беру жүйесін басқару                                                              | B |    | 5  |
|    |                                                                                       | 03 | Білім беру мазмұны және білім беру қызметін ұйымдастыру                                 | C |    | 2  |
| 01 | «Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңы                             | 01 | «Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңы                               | B | 6  | 6  |
| 01 | «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Қазақстан Республикасының Заңы | 01 | "Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы" Қазақстан Республикасының Заңы   | A | 12 | 5  |
|    |                                                                                       |    |                                                                                         | B |    | 5  |
|    |                                                                                       |    |                                                                                         | C |    | 2  |
|    |                                                                                       |    |                                                                                         |   |    | 50 |

**5. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:**

**Мектепке дейінгі балаларды тәрбиелеу және дамыту бағыттары:** Мектепке дейінгі ұйым педагогі: маман және тұлға. Сәби шақтағы балалардың негізгі даму ерекшеліктері және әлеуметтенуі (1-3 жас). Мектеп жасына дейінгі балалардың дене тәрбиесі. Мектеп жасына дейінгі балалардың зияткерлік тәрбиесі. Мектеп жасына дейінгі балалардың еңбек тәрбиесі. Мектеп жасына дейінгі балалардың эстетикалық тәрбиесі. Мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік тәрбиесі. Баланы мектепке даярлау. Балабақша мен отбасының өзара әрекеттестігі. Мектепке дейінгі ұйымдарда заттық – кеңістіктік дамытушы орта. Ойын әрекеті және оны ұйымдастыру әдістемесі.

**Балалардың психологиялық даму ерекшеліктері:** Мектеп жасына дейінгі балалардың түйсік, қабылдау, ес, ойлау, сөйлеу, қиялдау процестерінің даму ерекшеліктері. Мектеп жасына дейінгі балалардың зейін, сезім, ерік, әрекетінің даму ерекшеліктері.

**Мектеп дейінгі тәрбие мен оқытудың әдістемесі:** Мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеудің дыбыстық мәдениетін, сөздік қорды, тілдің грамматикалық құрылымын қалыптастыру. Мектеп жасына дейінгі байланыстырып сөйлеуін қалыптастыру және көркем әдебиетпен таныстыру әдістемесі. Мектеп жасына дейінгі балалардың жиын, сан, геометриялық фигуралар туралы түсініктерін қалыптастыру әдістемесі. Мектеп жасына дейінгі балаларға уақыт пен кеңістік және салмақ туралы түсініктерін қалыптастыру. Мектеп жасына дейінгі балаларды табиғатпен таныстыру әдістемесі. Мектеп жасына дейінгі балаларға сурет салу және мүсіндеуді үйрету әдістемесі. Мектеп жасына дейінгі балаларға құрастыру, жапсыру іс-әрекеттеріне үйрету әдістемесі.

**Тәрбие әдістемесі:** Тәрбие әдістері. Тәрбие процесінің ұстанымдары. Тәрбие процесінің негізгі бағыттары.

**Оқыту процесі:** Оқыту процесінің ұстанымдары. Оқытудың әдістері мен формасы.

**Оқу процесін басқару және ұйымдастыру:** Сабаққа даярлық, педагогикалық талдау және оқу процесінің рефлексиясы. Мұғалімнің инновациялық іс-әрекеті.

**Оқыту мен оқытудағы жаңа тәсілдер:** Когнитивті даму мен тиімді сабақ беру. Қалай оқу керектігін оқыту. Метатаным. Естің түрлері. Сыныптағы диалогтың маңызы. Әңгіме түрлері. Сұрақ қою. Оқытудағы АКТ. Сабақ беруді жоспарлауда оқыту мен сабақ берудегі жаңа амал тұрғыларды есепке алу.

**Оқу жетістіктерін бағалау:** Оқыту үшін бағалау, оқытуды бағалау. Кері байланыс.

**Сыни тұрғыдан ойлауға үйрету:** Сыни ойлауды дамыту.

**Талантты және дарынды балаларды оқыту:** Талантты және дарынды балаларды оқытудың стратегиясы. Ұстанымдары мен амал тұрғылары.

**Зерттеу тәжірибесі:** Сабақты зерттеу стратегиясы мен амал тұрғылары және тәжірибені зерттеу.

**Педагогиканың жалпы негіздері.**

Педагогика пәні, негізгі ұғымдары. Педагогика салалары, басқа ғылымдармен байланысы. Педагогика ғылымының зерттеу әдістері. Қазақстан Республикасындағы білім беру жүйесі.

**Тәрбие теориясы.**

Тәрбие процесінің мәні мен мазмұны. Тәрбие принциптері. Ұжымға педагогикалық басшылық. Тәрбие әдістері, топтастырылуы.

**Дидактика.** Оқыту процесі түсінігі мен мәні. Оқыту заңдылықтары мен принциптері. Білім беру мазмұны туралы ұғым. Білім беру мазмұнын анықтайтын құжаттар. Оқыту әдістері туралы ұғым, олардың жіктелуі. Оқыту түрлері мен формалары. Сабақтың типтері мен құрылымы. Сабаққа қойылатын талаптар. Оқыту процесіндегі бақылау. Білімді бақылаудың әдістері мен түрлері.

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» заңы: білім саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі қағидаларын айқындайды және мемлекет азаматтарының, сондай-ақ мемлекет территориясында тұрақты тұратын шетелдіктердің және азаматтығы жоқ адамдардың білім алуға конституциялық құқығын қамтамасыз етуге бағытталған.

«Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасы Заңы: педагог мәртебесін айқындайды, педагогтің құқықтарын, әлеуметтік кепілдіктерін және шектеулерін, міндеттері мен жауапкершілігін белгілейді.

«Қазақстан Республикасындағы Баланың құқықтары туралы» Қазақстан Республикасының Заңы: балаларды қоғамдағы толымды өмірге даярлау, олардың қоғамдық мәні бар және шығармашылық белсенділігін дамыту, әлемдік өркениеттің жалпы адамзатқа тән құндылықтары негізінде оларды жоғары имандылық қасиеттерге, елжандылық пен азаматтыққа тәрбиелеу, олардың бойында ұлттық сана-сезімді қалыптастыру принциптерінің басымдығына сүйеніп, баланың Қазақстан Республикасының Конституциясында кепілдік берілген негізгі құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыруға байланысты туындайтын қатынастарды реттейді.

#### **6. Тапсырмалар орындалуының орташа уақыты:**

Тестінің бір тапсырмасын орындап шығуға белгіленген уақыт – 1,5 минут.

Тестінің толық орындалу уақыты – 1 сағат 30 минут.

#### **7. Нұсқалар мен тапсырмалар саны:**

Тест нұсқаларының эквиваленттілігін:

- тесттің спецификациясына қатаң сәйкестікте құрастырылуы;
- өзара ауыстыруға келетін тапсырмалардың әр түрлі нұсқаларда бір орында орналастырылуы;
- барлық нұсқаларда бірдей қиындық деңгейінің сақталуы қамтамасыз етеді.

Бір тестіде – 50 тест тапсырмасы.

#### **8. Жеке тапсырмалар мен жалпы жұмысты бағалау:**

Дұрыс орындалған әрбір тапсырма үшін - 1 балл.

Дұрыс орындалмаған тапсырма – 0 балл.

Тест тапсырмасын толығымен дұрыс орындағанда – 100 балл.

#### **9. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:**

1. Мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқытуды дамыту моделі. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 15 наурызындағы №137 қаулысы.

2. «Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы.

3. Мектепке дейінгі ұйымдар қызметінің үлгілік қағидалары. ҚР Оқу-ағарту министрінің 03.08.2022 жылғы № 385 бұйрығы.

4. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары. ҚР Оқу-ағарту министрінің 09.09.2022 жылғы №394 бұйрығы.

5. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы. ҚР Оқу-ағарту министрінің 14.10.2022 жылғы №422 бұйрығы.

6. «Педагог» кәсіптік стандарты 2022 жылғы 15 желтоқсандағы №500 бұйрығы.

7. Жиенбаева С.Н., Бекмағанбетова Р.К., Сыздықбаева А.Ж., Бөлшекбаева Ә.С. Мектепке дейінгі педагогика. 2-ші басылым, қайта өңделген және толықтырылған: Оқу құралы. – Алматы, 2018.

8. Козлова С.А., Куликова Т. А. Мектепке дейінгі педагогика, Мәскеу «Академия» баспа орталығы, 2015 жыл.

9. Андабекова С. Мектепке дейінгі педагогика. – Алматы, 2012.

10. Дуйсенова Ж.Қ., Нығыметова Қ.Н. Балалар психологиясы: Оқулық. – Алматы, Нур-Принт, 2015. <http://lib.kazmkpu.kz/default.asp?sign=1&dbid=ECAT>.

11. Жұмабекова Ф.Н. Балабақшадағы бейнелеу іс-әрекетінің әдістемесі – Алматы, 2015.

12. Метербаева К.М. Мектеп жасына дейінгі балалар тілін дамыту әдістемесі: Оқу құралы. Астана. Фолиант, 2017. – 184 б.

13. Балабаева А.И. Қарапайым математикалық түсініктерді қалыптастыру әдістемесі: -Студенттерге арналған оқу құралы.-Алматы Арда баспасы, 2014.- 127 бет.

14. Дошкольная педагогика с основами методик воспитания и обучения: Учебник для вузов. Стандарт третьего поколения / Под ред. А. Г. Гогоберидзе, О. В. Солнцевой. - СПб.: Питер, 2013. - 464 с.
15. Белгібаева Г.Қ. Мектеп жасына дейінгі балаларды табиғатпен таныстыру теориясы мен әдістемесі, Қарағанды 2019 ж.
16. Бакраденова А.Б. Мектеп жасына дейінгі балалар тілін дамыту әдістемесі. Оқу құралы. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. – 352 б.
17. Жұмабекова Ф.Н., Нұрғазиева Н.М., Жамалиева С.М. Мектеп жасына дейінгі балалар психологиясы, Астана – 2011.
18. Таубаева Ш.Т., Иманбаева С.Т., Берикханова А.Е. Педагогика. Оқулық.– Алматы: ОНОН. 2018, - 357 бет.
19. Хмель Н.Д., Хайруллин Г.Т., Муканова Б.И. Педагогика: Оқулық/ Абай атындағы Ұлттық Педагогикалық Университетінің педагогика кафедрасының авторлар ұжымы- Алматы: Ргіпі-8, 2005 ж.
20. Иманбаева С.Т., Майғаранова Ш.М. Тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі. Оқулық.- Алматы. – 2018 , 253 бет.
21. «Тиімді оқыту мен оқу» Қазақстан Республикасы педагог қызметкерлерінің біліктілігін арттыру бағдарламасы мұғалімге арналған нұсқаулық. «Назарбаев Зияткерлік Мектебі» ДББҰ, 2016 ж.
22. Қазақстан Республикасының білім беру мазмұнын жаңарту аясында мұғалімге арналған нұсқаулық. «Назарбаев Зияткерлік мектебі» ДББҰ, 2016 ж.
23. Жалпы білім беретін мектептердің мұғалімдеріне арналған критериалды бағалауға арналған әдістемелік нұсқаулар «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ, 2016 ж.
24. Бастауыш сынып мұғалімдеріне арналған критериалды бағалауға арналған нұсқаулық «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ, 2016 ж.
25. «Педагогика» Оқулық, Ш.Құрманалина, Б.Мұқанова, Ә.Ғалымова, Р.Ильясова . Астана «Фолиант» баспасы, 2014.
26. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-ІІІ Қазақстан Республикасының Заңы (2025.03.02. берілген өзгерістер мен толықтыруларымен);
27. «Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VІ Заңы (2025.01.11. берілген өзгерістер мен толықтырулармен);
28. «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы № 345-ІІ Заңы (2025.01.11. берілген өзгерістер мен толықтырулармен).